

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๖๐๔/๑๔๘

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถ.นนทบุรี ต.บางกระสอ

อ. เมืองนนทบุรี จ. นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๑ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความเห็นชอบเอกสาร Comprehensive Framework on Enhancing Trade and Economic Partnership between the Government of the Kingdom of Thailand and the Government of the People's Republic of China

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
 ๒. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๓๔๓๑๖ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑
 ๓. สำเนาหนังสือกระทรวงพาณิชย์ ด่วนที่สุด ที่ ๐๖๐๔/๕๒๔๔ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑
 ๔. ตารางเปรียบเทียบเอกสารที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๑ กับเอกสารที่ไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนเห็นชอบร่วมกัน เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑
 ๕. เอกสาร Comprehensive Framework on Enhancing Trade and Economic Partnership between the Government of the Kingdom of Thailand and the Government of the People's Republic of China ที่รัฐมนตรีกระทรวงพาณิชย์จีนลงนามแล้ว พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
 ๖. ตารางติดตามผลลัพธ์เอกสาร Comprehensive Framework on Enhancing Trade and Economic Partnership between the Government of the Kingdom of Thailand and the Government of the People's Republic of China

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอ เรื่อง ขอความเห็นชอบเอกสาร Comprehensive Framework on Enhancing Trade and Economic Partnership between the Government of the Kingdom of Thailand and the Government of the People's Republic of China ซึ่งเป็นผลจากการหารือในระหว่างการเดินทางเยือนสาธารณรัฐประชาชนจีนของรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ระหว่างวันที่ ๑ - ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาและมอบหมายให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการเพื่อให้เอกสารดังกล่าวเกิดผลเป็นรูปธรรมต่อไป ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๑ คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อเอกสารยกระดับกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจไทย-จีน ที่จะมีการลงนามในระหว่างการเดินทางเยือนสาธารณรัฐประชาชนจีนของรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๑ โดยอนุมัติให้รองนายกรัฐมนตรี

(นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายลงนามในเอกสารดังกล่าว ทั้งนี้ ให้กระทรวงพาณิชย์ รับความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย และหากมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนเอกสารฯ ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดกับหลักการที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไว้ ให้กระทรวงพาณิชย์ดำเนินการได้ โดยให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบภายหลัง ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๓) กำหนดให้เรื่องที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้เสนอคณะรัฐมนตรี เป็นเรื่องที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีโดยปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๑ ให้ความเห็นชอบต่อเอกสารยกระดับกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจไทย-จีน ซึ่งเป็นเอกสารแสดงเจตนารมณ์ในการกระชับความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมประเด็นการดำเนินงานของกระทรวงเศรษฐกิจต่างๆ ได้แก่ ความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมและการลงทุน ความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ความร่วมมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ความร่วมมือด้านการเงิน ความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวและความร่วมมือด้านการค้าและเศรษฐกิจระดับภูมิภาค และหากมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนร่างเอกสารดังกล่าว ในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดกับหลักการที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไว้ ให้กระทรวงพาณิชย์ ดำเนินการได้ โดยนำเสนอให้คณะรัฐมนตรีทราบภายหลัง รวมทั้งชี้แจงเหตุผลและประโยชน์ที่ไทยได้รับการปรับเปลี่ยนดังกล่าว

๓. สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

๓.๑ เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) มอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นผู้ลงนามในเอกสารยกระดับกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจไทย-จีน สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๓.๒ เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ได้พบหารือกับมนตรีแห่งรัฐของจีน (นายหวัง หย่ง) ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องเรื่องการยกระดับความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจไทย-จีน โดยได้เห็นชอบเอกสาร Comprehensive Framework on Enhancing Trade and Economic Partnership between the Government of the Kingdom of Thailand and the Government of the People's Republic of China ซึ่งเป็นเอกสารแสดงเจตนารมณ์ทางการเมือง (political commitment) ที่มุ่งเน้นการยกระดับความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างไทยกับจีน โดยครอบคลุมความร่วมมือ ๗ สาขา ได้แก่ ด้านการค้า อุตสาหกรรมและการลงทุน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การเงิน การท่องเที่ยว และความร่วมมือทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาค อย่างไรก็ตาม ในการพบหารือดังกล่าวฝ่ายจีนแจ้งว่ายังดำเนินกระบวนการภายในไม่แล้วเสร็จ จึงยังไม่สามารถลงนามในเอกสารฯ ได้

๓.๓ เอกสารตามข้อ ๓.๒ มีสาระสำคัญเกี่ยวกับความร่วมมือทางเศรษฐกิจในสาขาสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันของไทยและจีน ใน ๗ สาขาที่ทั้งสองฝ่ายมีความสนใจร่วมกัน ได้แก่

๑) การค้า ร่วมมือเพื่อขยายการค้าให้บรรลุเป้าหมาย ๑๔๐,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ภายในปี ๒๕๖๔ ซึ่งรวมถึงการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการไทยเข้าร่วมงาน China International Import Expo เป็นประจำทุกปี ส่งเสริมความร่วมมือการค้าสินค้าเกษตร และให้มีการจัดประชุมคณะกรรมการร่วมว่าด้วยการค้า การลงทุนและความร่วมมือทางเศรษฐกิจไทย-จีน (การประชุม JC เศรษฐกิจ) และคณะทำงานเพื่อส่งเสริมการค้าอย่างไร้อุปสรรคระหว่างไทยและจีนเป็นประจำ

๒) อุตสาหกรรมและการลงทุน ส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย อาทิ ยานยนต์พลังงานทางเลือกใหม่ ยานยนต์เชื่อมต่ออัจฉริยะ อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เทคโนโลยีชีวภาพทางเกษตรกรรม อาหารเพื่ออนาคต หุ่นยนต์ การบินและโลจิสติกส์ ตลอดจนการผลักดันความร่วมมือด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในสาขาเป้าหมายดังกล่าว

๓) วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ส่งเสริมการดำเนินความร่วมมือภายใต้คณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไทย-จีน การถ่ายทอดเทคโนโลยี รวมถึงการพัฒนาอุตสาหกรรมอาหาร โดยใช้เมืองนวัตกรรมอาหารของไทย (Food Innopolis) เป็นพื้นที่ในการทำวิจัยและพัฒนา และการเข้าร่วมโครงการสำรวจด้านอวกาศของจีน การถ่ายทอดเทคโนโลยีและความร่วมมือด้านการพัฒนาอุทยานวิทยาศาสตร์

๔) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ส่งเสริมความร่วมมือด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์ การประมวลผลข้อมูลอัจฉริยะ อินเทอร์เน็ตสำหรับทุกสิ่ง พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยี 5G การแลกเปลี่ยนการบริการด้านซอฟต์แวร์ ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาเทคโนโลยีในรูปแบบต่างๆ เช่น การแลกเปลี่ยนบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ การจัดตั้งห้องปฏิบัติการร่วม และการลงทุนในอุทยานดิจิทัล รวมทั้งยกระดับความเชื่อมโยงของโครงสร้างพื้นฐานด้านการสื่อสาร อาทิ การขยายโครงข่ายระบบเคเบิลใต้น้ำ หรือ ระบบเส้นใยภาคพื้นดินจากจีนมาสู่ไทย เพื่อเชื่อมโยงไทยกับข้อริเริ่ม “หนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง” ของจีน

๕) การเงิน ส่งเสริมการใช้เงินบาทและเงินหยวนในการทำธุรกรรมทางการค้า และการลงทุนระหว่างกัน ขยายความร่วมมือและส่งเสริมบริการทางการเงินสมัยใหม่ (Fintech)

๖) การท่องเที่ยว ส่งเสริมการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ และมีมาตรการด้านความปลอดภัยในการเดินทางของนักท่องเที่ยวทั้งสองประเทศ รวมทั้งพิจารณาความเป็นไปได้ในการลงทุนและสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว เช่น แหล่งน้ำพุร้อน สถานที่ท่องเที่ยวใหม่ๆ และส่งเสริมความร่วมมือในอุตสาหกรรมถ่ายทำภาพยนตร์ ธุรกิจบริการขนส่งทางเรือ และการกีฬา

๗) ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในระดับภูมิภาค ส่งเสริมให้ภาคเอกชนใช้ประโยชน์จากความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีน สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากกรอบความร่วมมือระหว่างไทยกับจีนในระดับมณฑล ได้แก่ กรอบความร่วมมือไทย-กว่างซี ไทย-กว่างตุ้ง ไทย-ยูนนาน และไทย-ฉงชิ่ง ส่งเสริมความเชื่อมโยงในภูมิภาคผ่านความร่วมมือภายใต้เขตเศรษฐกิจปากแม่น้ำจูเจียง (Pan Pearl River Delta: PPRD) กรอบความร่วมมือระหว่างมณฑลกว่างตุ้ง-ฮ่องกง-มาเก๊า (Greater Bay Area: GBA) กรอบความร่วมมือแม่โขง-ล้านช้าง (Mekong-Lancang Cooperation: MLC) โครงการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (Greater Mekong Subregional: GMS) และกรอบยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (Aeyawadee-Chaopraya-Mekong Economic Cooperation: ACMECS)

๓.๔ นอกจากนี้ สองฝ่ายได้มีการปรับเปลี่ยนถ้อยคำจากร่างเดิมที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับนโยบายของแต่ละฝ่ายยิ่งขึ้น โดยยังคงเจตนารมณ์ตามร่างเอกสารฉบับเดิม และเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของทั้งสองฝ่ายต่อไป ดังมีรายละเอียดปรากฏตามตารางเปรียบเทียบเอกสารที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๑ กับเอกสารที่ไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีนเห็นชอบร่วมกัน เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๓.๕ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ กระทรวงการต่างประเทศนำเสนอเอกสาร Comprehensive Framework on Enhancing Trade and Economic Partnership between the Government of the Kingdom

of Thailand and the Government of the People's Republic of China ซึ่งฝ่ายจีนได้เห็นชอบกับการปรับ ถ้อยคำของเอกสารดังกล่าว ทั้งนี้ รัฐมนตรีกระทรวงพาณิชย์จีน (นายจาง ชาน) ได้ลงนามด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๕)

๔. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ/ผลกระทบ

จีนมีความสำคัญในฐานะเป็นคู่ค้าอันดับ ๑ และนักลงทุนอันดับ ๓ ของไทย และด้วยจำนวน ประชากรเกือบ ๑,๔๐๐ ล้านคน ทำให้จีนเป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจของโลกที่มีบทบาทนำในการขับเคลื่อน เศรษฐกิจของภูมิภาคเอเชียและโลกอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะการดำเนินการตามข้อริเริ่ม “หนึ่งแถบ หนึ่งเส้นทาง” (Belt and Road Initiative: BRI) ไทยในฐานะหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ของจีนดำเนินยุทธศาสตร์กระชับความสัมพันธ์กับ จีนในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว อีกทั้งนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของไทยก็สอดคล้องกับนโยบาย การพัฒนาเศรษฐกิจของจีน ไทยควรใช้ประโยชน์จากที่ตั้งซึ่งอยู่ในจุดศูนย์กลางของอาเซียน และการมีความพร้อม ด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน (ระบบคมนาคม โลจิสติกส์ การเงิน) ในการพัฒนาความเชื่อมโยงด้านเศรษฐกิจกับจีน การดำเนินการตามเอกสารดังกล่าวแสดงถึงเจตนาปรารถนาของทั้งสองฝ่ายที่มุ่งยกระดับความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ระหว่างกัน และจะใช้เป็นพื้นฐานและแนวทางให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ด้านต่างๆ และช่วยกระชับความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับจีนให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

๕. ความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ กระทรวงพาณิชย์ได้หารือกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ซึ่งหน่วยงานต่างๆ สนับสนุนและไม่ขัดขวางต่อการจัดทำเอกสาร Comprehensive Framework on Enhancing Trade and Economic Partnership between the Government of the Kingdom of Thailand and the Government of the People's Republic of China ดังกล่าว

๕.๒ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๑ ที่มอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์ รับความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ไปพิจารณาดำเนินการนั้น กระทรวงพาณิชย์ขอเรียนดังนี้

๑) สศช. เห็นควรให้มีการปรับปรุงเนื้อหาของเอกสารฯ ในส่วนอารัมภบทที่ระบุถึง การตระหนักถึงความสำคัญของการรวมตัวทางเศรษฐกิจซึ่งนำไปสู่กรอบความร่วมมือต่างๆ โดยให้เริ่มต้นด้วย แผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (GMS) ที่เริ่มดำเนินงานในปี ๒๕๓๕ มีขอบเขตกว้างกว่ายุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS) ที่เริ่มดำเนินงานในปี ๒๕๔๖ และจึงตามด้วยกรอบความร่วมมือแม่โขง-ล้านช้าง (MLC) ที่ริเริ่มในปี ๒๕๕๘ นั้น จากการเจรจากับฝ่ายจีน เห็นว่า เนื่องจากเป็นเอกสารยกระดับกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างสองฝ่าย จึงเห็นควรระบุงบอบ ความร่วมมือในเอกสารฯ โดยเรียงลำดับของกรอบความร่วมมือที่ทั้งสองฝ่ายให้ความสำคัญร่วมกัน มากกว่า การเรียงลำดับตามระยะเวลาของการริเริ่มกรอบความร่วมมือ กล่าวคือ กรอบความร่วมมือ MLC และ GMS ซึ่งทั้งไทย และจีนเป็นสมาชิก ตามด้วย ACMECS ซึ่งมีเฉพาะไทยที่เป็นสมาชิก

๒) สศช. เห็นควรเร่งผลักดันการอำนวยความสะดวกคมนาคมขนส่งและการค้าตาม แนวระเบียบเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ ภายใต้ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกการขนส่งข้ามพรมแดนใน อนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (GMS Cross-Border Transport Facilitation Agreement: CBTA) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บนเส้นทางถนน R3A เชื่อมไทย-จีนผ่านสปป.ลาว ให้เกิดผลในทางปฏิบัติโดยเร็วขึ้น ฝ่ายจีนเห็นว่ามิควมทำงาน เฉพาะที่หารือเรื่องดังกล่าวโดยตรงอยู่แล้ว รวมทั้งมีความเกี่ยวพันถึงประเทศที่สาม (สปป.ลาว) จึงไม่ควรรวมอยู่ ในเอกสาร Comprehensive Framework นี้

๖. ข้อเสนอของส่วนราชการ

เพื่อดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีข้างต้น กระทรวงพาณิชย์พิจารณาแล้วเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๖.๑ ให้ความเห็นชอบต่อเอกสาร Comprehensive Framework on Enhancing Trade and Economic Partnership between the Government of the Kingdom of Thailand and the Government of the People's Republic of China

๖.๒ มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามเอกสาร Comprehensive Framework ดังกล่าว เพื่อให้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างไทยกับจีนเป็นรูปธรรม ดังตารางติดตามผลลัพธ์เอกสาร Comprehensive Framework ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

สำนักเอเชีย แอฟริกา และตะวันออกกลาง

โทร. ๐ ๒๕๐๗ ๗๒๖๐

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๖๕๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ eastasiadtn@gmail.com